

Bled/SI, 26.05.2018

12 korakov za več življenjske kakovosti v alpskih destinacijah

Izhodiščna situacija:

Turizem vedno vpliva na življenje prebivalstva. Poleg pozitivnih učinkov, kot so ustvarjanje delovnih mest in porast blaginje in ustvarjanje dodane vrednosti v regiji, pa turizem povzroča tudi cenovno spiralo na račun lokalnega prebivalstva, prekomerno uporabo in pozidavo zemljišč in naravne krajine ter naravne in prometne obremenitve.

Zlasti turistično intenzivna območja - tako imenovane vroče točke (hotspots) - se poleg okoljskih izzivov soočajo tudi s strukturnim razvojem, ki ustvarja urbane probleme: prosta delovna mesta, ki ne ustrezajo lokalnemu povpraševanju, dvig cen za zemljišča, pa tudi za vsakodnevne dobrine itd. Na teh področjih je zato pogosto visoka stopnja nezadovoljstva prebivalstva s turističnimi in migracijskimi trendi, ki jih turizem ne more preprečiti.

Pot do trajnostnega turizma potrebuje močan temelj znanja. Na voljo so različni instrumenti za ugotavljanje trenutnega stanja v turizmu. Trajnostne rešitve je treba oblikovati ob sodelovanju prebivalstva. Trajnostno upravljanje zahteva usmerjanje obiskovalcev, motivacijo za nočni turizem in razpravo o omejitvah zmogljivosti.

Kakovost življenja kot osnova regionalnega razvoja je v osnovi odvisna od odnosov in časa za vzdrževanje le-teh. Izziv za skupnosti je ustvariti okvir, ki tako turističnim delavcem kot prebivalstvu zagotavlja pogoje, da najdejo čas zase in drug za drugega. To ustvarja zavezo, dinamiko in življenjsko mrežo odnosov.

Ta dokument si ne prizadeva za popolnost v smislu trajnostnega turizma. Veliko bolj je njegov cilj podati priporočila glede tega, kaj lahko občine, turistične skupnosti, nevladne organizacije in različna politična telesa storijo za izboljšanje kakovosti življenja v turističnih destinacijah. Jasno je, da morajo biti vsi razlogi in ponudbe enako privlačni tako za goste kot za lokalno prebivalstvo.

Razumevanje varstva okolja in krajine kot osnove za razvoj turizma:

1. Spodbujanje mehke mobilnosti, tako v smislu dostopnosti destinacij kakor tudi znotraj regije - npr. z inteligentno kombinacijo različnih vrst mobilnosti, ukrepi za pomirjanje

prometa, kolesarskimi stezami, conami za pešce in sistemom javnega prevoza za goste in domačine.

2. Ohranitev dragocenih naravnih virov - npr. s pomočjo konceptov za usmerjanje obiskovalcev, spremljajočimi komunikacijskimi ukrepi in senzibilizacijo domačinov in gostov.

Ohranjanje naravne raznolikosti in krepitev regionalnih gospodarskih ciklov:

3. Spodbujanje lokalnih naložb v javnem interesu napram zunanjim ponudnikom - npr. z izvedbo ustreznih usposabljanj v podjetjih na področju prenove in gradnje
4. Razvijanje kreativnih konceptov za povezovanje turizma in kmetijstva - npr. s trženjem regionalnih produktov in turističnih ponudb na kmetiji, regionalnimi valutami, občinskimi vrtovi, borzami za izmenjavo in zadrugami za skupno nabavo.

Aktivno oblikovanje delovnih mest in domačega kraja:

5. Zagotavljanje in ustvarjanje privlačnega in cenovno dostopnega stanovanja za domačine, še zlasti za mlade družine - npr. s predpisi glede počitniških stanovanj, sekundarnih bivališč domove in uporabo ter s kooperacijami z gradbeni izvajalci, povezanimi v zadrugah
6. Ohranjanje in skrbno nadaljnje razvijanje prvotne podobe domačega kraja - npr. z ohranjanjem stare gradbene substance z novimi koncepti uporabe, z razvijanjem prostorskega razvojnega koncepta in pripravo vizije gradbenega razvoja
7. Nadaljnje razvijanje turističnega trga - npr. z boljšimi delovnimi delovnimi pogoji in alternativnimi poslovnimi koncepti, spodbujanjem usposabljanja in posredovanjem mladih in migrantov v turistični sektor.

Ravnovesje med potrebami gostov in domačinov:

8. Podpiranje socialnega sožitja domačinov poleg spodbujanja razvoja turizma - npr. s prostori za srečevanje ali umik ali z organizacijo "lastnih" dogodkov in prireditev izven turistične sezone
9. Minimiranje turistične obremenitve za domačine - npr. s pomočjo konceptov celoletnega turizma s ciljem izogibanja sezonskim vršnim obremenitvam, jasnimi predpisi glede onesnaževanja s hrupom in njihovim doslednim izvajanjem v praksi, predvsem na območjih z veliko gastronomije, ter s pomočjo prometnih konceptov, ki pomenijo razbremenitev

10. Razvijanje mestnih jeder s pomočjo različnih procesov na podlagi sodelovanja s turizmom, kmetijstvom, obrtjo, mladino in drugimi skupinami prebivalstva - npr. preko državlanskega sveta, rednih anket in delavnic

Močnejši nastop na trgu preko medsebojnih kooperacij:

11. Razvijanje skupnega verodostojnega tržnega nastopa, ki se v regiji pogosto uporablja - npr. ob upoštevanju kulturne identitete in samopodobe prebivalstva, ali preko participacije različnih interesnih skupin
12. Prejemanje turističnih ponudb v kooperaciji - npr. z regionalnim financiranjem infrastrukture